

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2 ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 376 หมู่ 3 ต.ศาลา อ.เกาะคา จ.ลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีโรงเรียนภายในการกำกับดูแลระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษารวมทั้งสิ้นจำนวน 180 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่โดยมีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน กว่า 2,000 คน จาก 6 อำเภอ ได้แก่ เกาะคา เติน แม่พริก สบปราบ แม่ทะ และ เสริมงาม

ภาระหน้าที่หลักของงานบุคคลคือการจัดสรรอัตรากำลังคน การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การช่วยราชการ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีระบบสารสนเทศเพื่อการจัดสรรอัตรากำลังคนและการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่จะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ด้วยมือ แล้วบันทึกข้อมูลในโปรแกรม เอ็กเซล โดยการทำงานแบบเดิมนั้นมักเกิดข้อผิดพลาดเป็นจำนวนมาก การยื่นคำร้องขอย้ายในเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 2 พบปัญหาในการทำงานเกี่ยวกับการจัดสรรอัตรากำลังคนและการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กล่าวคือในการจัดสรรอัตรากำลังคนนั้นยังต้องการสารสนเทศเพื่อนำไปสนับสนุนการตัดสินใจวางแผนอัตรากำลังคน

สารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการเพื่อนำไปวางแผนการจัดสรรอัตรากำลังคนและการปรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น ปัจจุบันเป็นรายงานที่ไม่ยืดหยุ่นต่อความต้องการของผู้บริหารซึ่งต้องสอดคล้องและสนับสนุนนโยบายรวมทั้งกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2 ซึ่งรายงานต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ได้แก่ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามวุฒิการศึกษา (วิชาเอก) จำนวนพนักงานราชการและเจ้าหน้าที่ จำนวนบุคลากรที่หน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ จ้างให้ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามวุฒิการศึกษาสูงสุด จำนวนครูและพนักงานราชการที่มีสำหรับสาขาวิชาที่ขาดแคลนและจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา ข้อมูลครูตามสาขาวิชาที่ขาดแคลนในแต่ละ โรงเรียนและรายงานข้อมูลครูที่จะเกษียณอายุราชการ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ในการพิจารณาย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง (อ.ก.ค.ศ) จะเป็นผู้พิจารณาจากข้อมูลเบื้องต้นจากคำขอย้ายที่แนบพร้อมเอกสาร โดยกระบวนการพิจารณาจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการย้าย เช่น การย้ายเพื่อเข้าสอนระดับมัธยมศึกษาต้องพิจารณาจากวุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่โรงเรียนต้องการ เป็นต้น แต่การค้นหาข้อมูลนั้น ใช้เวลาในการค้นหาเป็นเวลานาน ทำให้ยุ่งยากและเกิดความล่าช้า ต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการ อ.ก.ค.ศ อีกทั้งข้อมูลข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความประสงค์ขอย้ายมีจำนวนมากแต่จำนวนเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อปริมาณงานที่มีจำนวนมาก เมื่อผลการย้ายผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการ อ.ก.ค.ศ ผู้ที่ได้รับการย้ายจะได้รับคำสั่งย้าย ซึ่งผู้ยื่นขอย้ายรายอื่น ๆ จะไม่ทราบว่าผลการย้ายเนื่องจากไม่มีการแจ้งผลการอนุมัติ

การทำงานของงานบุคคลที่ผ่านมาพบว่ายังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลการของข้าราชการที่เป็นระเบียบ การเก็บข้อมูลทำในโปรแกรมเอ็กเซล อีกทั้งการตรวจสอบข้อมูลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น ข้อมูลมีจำนวนมาก จากปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดสรรอัตรากำลังและการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงสนใจที่จะพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการจัดสรรอัตรากำลังคนและการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2 โดยใช้เทคโนโลยีเว็บคาต้าเบส เพื่อจัดเก็บข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คู่สมรส บุตร และบิดามารดา รวมถึงประวัติการทำงาน และสามารถตรวจสอบสถานภาพขอย้ายได้ รวมทั้งการเขียนคำร้องขอย้ายผ่านระบบเครือข่าย เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำระบบการจัดสรรอัตรากำลังและการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้จากพัฒนาไปใช้ในการบริหารงานเรื่องดังกล่าวของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาระบบการจัดสรรอัตรากำลังคนและการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1.3.1 ได้ระบบการจัดสรรอัตรากำลังคนและการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2

1.3.2 ได้แนวทางการพัฒนาระบบสำหรับหน่วยงานอื่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ลำปาง เขต 2 ต่อไป

1.4 แผนการดำเนินงาน ขอบเขต และวิธีการศึกษา

1.4.1 แผนการดำเนินงาน

ออกแบบระบบโดยการดำเนินการตามวงจรการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle: SDLC) เป็นวงจรที่แสดงถึงกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การเริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จ วงจรการพัฒนาระบบนี้จะทำให้เข้าใจถึงกิจกรรมพื้นฐานและรายละเอียดต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบ โดยมีอยู่ 7 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

- 1) เก็บรวบรวมข้อมูล และศึกษาปัญหาทางบุคคล ส่วนงานการจัดสรรอัตรากำลังคนและการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2 จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานระบบเดิม
- 2) วิเคราะห์ระบบงานเดิมปัญหาที่เกิดจากการทำงานด้วยระบบงานเดิม
- 3) ออกแบบระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัญหา
- 4) พัฒนาระบบและฐานข้อมูลที่ออกแบบไว้
- 5) ทดสอบและปรับปรุงระบบส่วนที่ไม่สมบูรณ์
- 6) ประเมินการทำงานของระบบที่พัฒนา
- 7) จัดทำคู่มือการใช้งานระบบ

1.4.2 ขอบเขตการศึกษา

การพัฒนาระบบการจัดการจัดสรรอัตรากำลังคนและการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2 เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมงานบุคคล มีขอบเขตดังนี้

- 1) ระบบบริหารจัดการระบบ เป็นระบบที่ทำการตรวจสอบสิทธิ์ของผู้ใช้งานระบบ ประกอบด้วย ระบบจัดการข้อมูลผู้ใช้งานและระบบตรวจสอบสิทธิ์การใช้งาน
- 2) ระบบงานข้อมูลบุคลากร เป็นระบบการจัดเก็บข้อมูลลงในฐานข้อมูลประกอบด้วยระบบฐานข้อมูลบุคลากร ซึ่งเก็บข้อมูลของบุคลากรครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาและระบบฐานข้อมูลโรงเรียน เก็บข้อมูลโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2
- 3) ระบบการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นระบบที่จัดการเก็บข้อมูลการขอย้ายกรณีต่าง ๆ ประกอบไปด้วยระบบต่าง ๆ ดังนี้ ระบบฐานข้อมูลบุคลากรที่ขอย้ายเข้า

กรณีปกติ ระบบฐานข้อมูลบุคลากรที่ขอย้ายเข้ากรณีพิเศษ ระบบฐานข้อมูลบุคลากรที่ขอย้ายเข้ากรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ระบบฐานข้อมูลบุคลากรที่ขอย้ายออก ระบบการประมวลผลการย้ายเข้า-ย้ายออกและระบบการเขียนคำร้องการขอย้ายผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

4) ระบบรายงานเป็นระบบการออกรายงานสำหรับการนำไปใช้สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งมีรายงานดังนี้ รายงานข้อมูลผู้ใช้ รายงานข้อมูลบุคลากร รายงานข้อมูลโรงเรียน รายงานบุคลากรตามวุฒิการศึกษา / สาขา รายงานบุคลากรที่ขาดแคลนในแต่ละโรงเรียน รายงานบุคลากรที่ขาดแคลนในแต่ละสาขา รายงานบุคลากรที่เกษียณราชการ รายงานตำแหน่งที่ว่าง รายงานข้อมูลบุคลากรที่ขอย้ายเข้ากรณีปกติ รายงานข้อมูลบุคลากรที่ขอย้ายเข้ากรณีพิเศษ รายงานข้อมูลบุคลากรที่ขอย้ายเข้า กรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการและรายงานข้อมูลบุคลากรที่ขอย้ายออก

5) ระบบถาม-ตอบปัญหางานบุคคล เป็นระบบสำหรับเพื่อตั้งกระทู้ถาม-ตอบ ข้อมูลข่าวสาร ตำแหน่งงานว่าง หรือแลกเปลี่ยน ประกอบด้วยระบบต่าง ๆ ดังนี้ ระบบถาม-ตอบปัญหางานบุคคล ระบบแจ้งข่าวสารตำแหน่งว่างและระบบประชาสัมพันธ์การย้ายสับเปลี่ยน

1.4.3 วิธีการศึกษา

1) การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview Method) ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากการสอบถาม ปัญหาของระบบงานเดิมจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและรองผู้อำนวยการงานบุคคล
- ข้อมูลจากการสังเกต (Observation Method) ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบ

โปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนาระบบ

- Web server : Apache
- Programming Language : PHP
- Database Management System : MySQL
- Text Editor : Edit Plus
- Web Development Tools : Macromedia Dreamweaver
- Graphic Editor : Adobe Photoshop
- Web browser : Microsoft Internet Explorer

เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการพัฒนาระบบ

- Pentium4 3.2GHz
- DDR2-533 2 GB Memory
- SATA2 160 GB Hard Disk Drive
- ATI Radeon X7000 Graphic Controller
- 17” LCD Monitor
- Microsoft Windows Server 2003 Operation System

1.6 นิยามคำศัพท์

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณแผ่นดินงบประมาณรายจ่ายในลักษณะเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม หรือกระทรวงอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ข้าราชการครู หมายความว่า ผู้ที่ประกอบวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาของรัฐ

บุคลากรทางการศึกษา หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารการศึกษา และปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานการศึกษา

สพท.ลป เขต 2 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

การย้าย หมายถึง การแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดำรงตำแหน่งว่าง การย้ายสับเปลี่ยน และการย้ายตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

การย้ายไปดำรงตำแหน่งว่าง หมายถึง การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งว่างซึ่งมีอัตราเงินเดือน

การย้ายสับเปลี่ยน หมายถึง การสับเปลี่ยนระหว่างบุคคลกับบุคคล

การย้ายโดยการตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน หมายถึง การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนตามตัวบุคคลจากโรงเรียนสังกัดเดิม ไปกำหนดในโรงเรียนอื่น

อ.ก.ค.ศ หมายถึง คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง

ก.ค.ศ หมายถึง คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

คศ. หมายถึง ครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.7 สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

- 1) งานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2
- 2) ห้องสมุดวิทยาลัยอินเตอร์เทค ลำปาง
- 3) หอสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง
- 4) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 5) สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ (โครงการพิเศษ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved